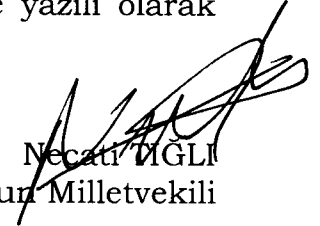

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy tarafından Anayasanın 98. ve TBMM içtüzüğünün 96. Maddelerine göre yazılı olarak yanıtlandırmasını dilerim.

15.12.2021

Necati YİĞLİ
Giresun Milletvekili

“Ören Yeri”; tarih öncesinden günümüze çeşitli uygarlıkların ürünü, tarihsel, arkeolojik, sanatsal, bilimsel, sosyal veya teknik bakımlardan dikkate değer, insan emeği kültür varlıkları ile tabiat varlıklarının birleştiği alanlar olarak ifade edilmektedir.

Giresun Şebinkarahisar ilçesi, tarihte birçok devletin hâkimiyetine tanıklık etmiş, kadim bir kültür ve uygarlık mirasına sahiptir. Şebinkarahisar çeşitli dinlere mensup vatandaşların yüzyıllarca beraber, kardeşçe yaşadığı bir kültüre ev sahipliği yapmıştır.

Doğal ve kültürel güzellikleri yanında Orta Çağ’dan günümüze miras, tarihi ve dini yapıtlarıyla inanç turizmi bakımından da değerli bir potansiyeli barındırmaktadır.

481-490 yıllarında inşa edildiği tahmin edilen Şebinkarahisar Hz. Meryem Manastır Kilisesi (Ören Yeri) ilçenin 13 km. doğusunda bulunan Sarıyer Köyü, Kayadibi Mahallesinde sarp kayaların oyulması suretiyle yapılmış Doğu Roma İmparatorluğu (Bizans) Dönemi’ne ait tarihi ve kültürel bir mirastır.

Meryem Ana Manastırı Roma döneminde, sarp kayaların arasına inşa edilmiş yaklaşık 200 yıl boyunca yasak ve baskılardan korkan din adamlarının ibadetlerini gerçekleştirebilmek için gizlendiği Hristiyanlığın ilk kutsal mekanlarından biridir.

Meryem Ana Manastırı, yekpare bir kayanın içerisi oyularak oluşturulmuş, Trabzon Sümela Manastırıyla birlikte benzer bir mimariye sahip, ülkemizde en büyük doğal ve oyma manastır olma özelliği taşımaktadır.

Dört katlı manastırın ilk üç katında çeşitli hizmetlere elverişli 32 odası bulunmakta, dördüncü katta kilise yer almaktadır. 26 basamaklı bir merdivenle manastırın basık yuvarlak kemerli giriş bölümüne ulaşılır. Osmanlı zamanında en canlı dönemini yaşayan manastırın, büyük bir yangınla tahribata uğradığı ve 19. yüzyılda tamamen yenilediği belirtilmektedir. Kayaların içinde moloz ve kesme taşları kullanılan manastırın, kitabesi günümüze ulaşamamış, kaynaklarda yeterli bilgiye rastlanmamıştır. Yalnızca küçük bir şapel şeklindeki kilisenin duvarlarında İncil’den alınma sahneleri içeren freskler, resimlerle süslemeler yer almaktadır.

1940'lı yıllara kadar, her yıl 26-28 Ağustos günlerinde Giresun, Ordu, Trabzon, Gümüşhane ve çevrelerden Rumların gelerek üç gün boyunca manastırda ibadet ettikleri belirtilmektedir.

1939 Erzincan depremi sırasında Şebinkarahisar ilçemizde çok sayıda bina ve tarihi yapı büyük hasar görmüş 1500 civarında vatandaşımız yaşamını yitirmiştir. Meryemana Manastırı ve ulaşım sağlanan yollar da depremle birlikte hasar görmüştür.

Kültürel hazinelerin korunması, geleceğe aktarılmasını ve tarihi yapıların harap olan bölümlerinin daha fazla tahrip olmasını önlemek için "aslına uygun biçimde" yenilemek amacıyla restore edilmektedir.

Giresun Valiliği ve Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından yapılan restorasyon çalışmaları ile birlikte 2014 yılında birinci derecede doğal ve arkeolojik sit alanı olan Meryemana Manastırı "ören yeri" ilan edilerek turizme açılmıştır. 2014 yılında Ortodoks dünyasının ruhani lideri olarak kabul edilen İstanbul Ortodoks Patrikhanesi Ekümenik Patriği ve İstanbul Başpiskoposu I. Bartholomeos Doğu Karadeniz seyahati sırasında Trabzon'dan Gümüşhane'ye oradan Şebinkarahisar İlçemize geçerek Meryemana Manastırı ziyaret ederek beraberindeki din adamlarıyla kısa bir ayin gerçekleştirmiştir.

Konuyla ilişkin olarak:

1. Manastırın resmi açılışı yapılmış mıdır? Yapılmamışsa neden yapılmamıştır?
2. Turizm rehberlerinde yer almayan manastırın çevre düzenlemesi neden yapılmamış eksik bırakılmıştır?
3. Manastırın tuvaleti olup suyunun akmadığı, tesisatı olup elektriği olmadığı ziyaret eden konuklar için kafe bulunup kapalı olduğu doğru mudur? Bu hususlarda hangi çalışmalar yürütülmektedir?
4. "Ören Yeri" ilan edilerek turizme açılan Meryemana Manastırı'nın temizliği güvenliği kaç personelle yürütülmektedir? Çalışanlar sosyal güvenceye sahip maaş alan personel midir? Manastırın temizliğinden sorumlu iki personel güvenliği için dört kişilik özel güvenlik ekibinin görevlendirileceği belirtilmesine rağmen beş yıldır neden bu eksiklik giderilmemiştir?
5. Eksikliklerin ve restorasyon çalışmalarının kesin kabulü ve aslına uygun gerçekleştirilip gerçekleştirilmediği hakkında Bakanlığınız ne düşünmektedir? Yüzyıllar öncesinden günümüze taşınan bir tarihin mirasın aslına uygun profesyonel restorasyon uzmanları tarafından aslına uygun biçimde inşa edildiğini düşünüyor musunuz?
6. Bölgeye ulaşımında yaşanan sorunların giderilmesi manastır ziyaretçilerinin bölgeye ulaşımı iniş - çıkış alanları gerekli konfora neden kavuşturulmamıştır?

SSAP

7. Burada bir restorasyondan çok tarihi anıtı yok eden, yıkıp yeniden yapılan bir kentsel dönüşüm modeline uygun düzenleme mi yapılmıştır? Projeyi hazırlayan, onaylayan, imzalayan kişiler bu konuda uzman mıdır?
8. Son yıllarda büyük bir tadilat geçiren, yüksek bütçelerle aslına uygun restore edilen Trabzon Sümela Manastırıyla birlikte büyük özen ve ihtimamı hak eden Şebinkarahisar Meryemana Manastırı'nın Bakanlığınız tarafından unutulmasının sebebini nasıl açıklarsınız?
9. Tarihi Meryemana Manastırının eksiklerinin giderilerek resmi açılışı ne zaman yapılacaktır?